

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / telefon uredništva 2440, uprava 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

„JUTRA“

Strnitev fronte preko vse severne Abesinije

Abesinska ofenziva se, kakor vse kaže, še ni pričela - Italijani in Abesinci v utrjenih postojankah - Gverilski spopadi se nadaljujejo - Abesinci zopet osvojili več tovornih avtomobilov in tankov

Dve strnjeni fronti

LONDON, 5. decembra. Položaj na abesinski fronti je trenutno precej nejasen. Včerajšnje vesti, da so Abesinci prešli tako na severu kakor na jugu v splošno ofenzivo, se po dogodkih ne potrjujejo. Zdi se, da so Italijani smatrali gibanje abesinskih čet na fronti za pričetek ofenzive in prve spopade s prednjimi četami že za veliko bitko. Dejstvo je pa, da so Abesinci v resnici zbrali na severnem bojišču okoli 400.000 mož, strnili svoje čete in tako ustvarili utrjeno fronto, ki sega od sudanske meje preko vse severne Abesinije do Danakilske puščave. Tako sta ustvarjeni sedaj na severnem bojišču italijanska in abesinska fronta, ki se morata premakniti le s celotnim spopadom obeh sovražnih armad. To dokazuje, da Abesinci ne bodo več pustili Italijanom prodirati dalje brez najodločnejšega odpora. Vprašanje pa je, kdo bo tu pričel ofenzivo, Italijani ali Abesinci? Italijani bi bili bolj zadovoljni, da ostanejo v defenzivi in izvabijo Abesince iz njihovih utrjenih postojank v odprte boje. Naj-

brže pa čakajo tudi Abesinci na italijanski napad, da ga odbijejo in s tem šele pripravijo razpoloženje za protiofenzivo.

Gverilski spopadi

LONDON, 5. decembra. Kljub strnitvi italijanske in abesinske fronte na severnem bojišču, se nadaljujejo gverilski spopadi. Abesinski četniški oddelki napadajo dalje posamezne italijanske čete. Tako so Abesinci napadli neko italijansko kolono, obstoječo iz 500 mož, jo obsuli z ognjem iz strojnice ter jo pognali v beg. Okoli 50 Italijanov je bilo ubitih, 100 pa ranjenih. Več manjših podobnih spopadov je bilo tudi na področju Tembena. Italijani trdijo, da so abesinske čete oborožene poveličini z orožjem angleškega izvora, ki so ga prejele zadnje dni.

Bogat abesinski plen

ASMARA, 5. decembra. Včeraj so napadle abesinske čete motorizirani oddelki Italijanov v neki zasedi. Abesincem se je posrečilo Italijane potolči in jim odvzeti 24 tovornih avtomobilov, naloženih s puškami in streljivom.

Južno bojišče

LONDON, 5. decembra. Abesinska vladna izjavila ponovno odločno, da sta mesti Gorahej in Gerlogubi v abesinski posesti in so vsi demantiji italijanskega vojnega vodstva neresnični. Kljub temu pa ni mogoče ustvariti prave sodbe o poteku sedanjih italijanskih in abesinskih postojank na južnem bojišču. Iz raznih poročil se dajo posneti samo posamezni dogodki. Tako so abesinske čete približno 60 km južno od Goraheja napadle italijansko kolono, sestoečo iz 12 tovornih avtomobilov, ki so obtičali v blatu. Ker Italijani z avtomobili niso mogli pobegniti, so jih prepustili Abesincem. Prav tako je obtičalo v blatu tudi 24 tankov.

Znamenje iz nebes

ADIS ABEBA, 5. decembra. Na praznik sv. Jurija, abesinskega patrona, se je nad prestolnico utrgal oblak, kar so praznoverni ljudje smatrali za dobro znamenje. Po njihovem mnenju je nebo s tem odgovorilo na njihove molitve za zmago.

no, da se bodo pričeli še bolj intenzivno eksploatirati obstoječi izviri nafte v Italiji in njenih kolonijah in se bodo iskali novl. Skušalo se bo obenem zamenjati petrolej kolikor mogoče z drugimi surogati. Izvirki nafte so v Italiji zlasti v okolici Piacenze, mimo tega pa so tudi v Piemantu in v Siciliji. Nove izvirkke bodo iskali v Luccanil.

Pred mirom ali vojno

Zadnja posredovalna akcija Pariza in Londona — Malo upanja v uspeh

PARIZ, 5. decembra. O novi akciji, ki se kaže pripravljati za kompromisno rešitev italijansko-abesinskega spora, se izve, da pristaja Anglija na ta prizadevanja le v toliko, da daje Italiji rok do 12. t. m. da se odloči ali za sporazum ali pa za poostreitev sankcij. Iz Londona se izve, da je angleška vlada slejkoprej trdno na stališču, da ni mogoče več popuščati, ampak je treba uporabiti brezkompromisno vsa sredstva in načine, da se vojna v vzhodni Afriki zaključí. Odbor za sankcije se sestane v ženevi, kakor določeno 12. tm. Pogajanja med državami, ki dobavljajo Italiji bencin, so v glavnem že zaključena in je dosežen zadevni sporazum.

PARIZ, 5. decembra. Včeraj je sprejel Laval italijanskega poslanika Ceruttija in mu sporočil predloge Anglije in Francije za poravnavo abesinskega konflikta. Izjavil je, da sta Francija in Anglija v vsem sporazumni in je to posredovanje zadnje. Ako ga Mussolini ne sprejme, se bodo sankcije poostreile celo do blokade. Listi pišejo s tem v zvezi, da bo ta teden usodeu za nadaljnji razvoj in za vprašanje miru ali vojne tudi v Evropi.

RIM, 5. decembra. Mussolini je sprejel delegacijo mater bojevnikov in v svojem nagovoru izjavil med drugim: »Generalna parola je odpor. Italijanske rezerve so večje, kakor mislijo v tujini. V Ženevi so mislili, da bodo Italijo položili na operacijo mizo in jo rezali, eden prejšnjih zavetnikov Italije pa prodaja Abesincem celo bombe.« Na merodajnem italijanskem mestu pa odločno zanikajo, da bi bi prejeli kakršenkoli nov predlog za kompromisno rešitev vzhodnoafriške zadeve in da o kakih takih akcijah sploh ničesar ne vedo. Nasprotno pa se Italija mrzli-

čno pripravila na odpor proti poostrenim sankcijam. V primeru, ako bo Društvo narodov poostrelo sankcije, v prvi vrsti na prepoved uvoza petroleja je sklenje-

Sporazum zaenkrat še ni mogoč

Italija in Abesinija bosta popustili šele tedaj, kadar bosta zmagali, ali pa bosta poraženi

Včeraj smo poročali o novi akciji Londona in Pariza za kompromisno poravnavo italijansko-abesinskega spora. Temeljni predlogovi te akcije javnosti niso znani, kajti to, kar oznanjajo razni listi, so zgolj ugibanja, nekatera zelo nespretna, ker je na prvi pogled očito, da na takih temeljih ne samo ni mogoč noben sporazum, ampak tudi ni mogoča niti zadevna akcija za sporazum. Toda izkušnje zadnjih mesecev so nas izučile, da tem optimističnim vrstam sploh ne zaupamo in ne verujemo. Koliko podobnih akcij za »kompromisni sporazum« smo že doživeli in — preživeli! Kdo pa naj tudi najde formulo, ki bo zadovoljila enako Italijo, Abesinijo in Društvo narodov, odročno Anglijo? Morda bi bilo to ob začetku italijansko-abesinske vojne še mogoče, a da nes prav gotovo ni.

Italija v vzhodni Afriki ni dosegla uspehov, ki bi pomenili poraz Abesinije, zato v sedanjem za njo precej kočljivem položaju na bojišču, ne more v pogajanja za »sporazumno poravnavo«, ker se dobro zaveda, da ji manjka prepotrebni fait accompli. Samo, če bi postavila Abesinijo in Društvo narodov pred dovršeno dejstvo posesti pokrajini, ki jih zahteva zase, bi bili njeni izgledi dobri. Abesinija bi se naposled morala vdati in najbrže bi tudi Društvo narodov dalo naposled svoj blagoslov vsaj v neki, četudi zelo reducirani

obliki. Nasprotno pa tudi še ni tako poražena, da bi bila prisiljena sprejeti vsak izhod iz neprijetne zagate, samo da bi se kolikor toliko obvarovala njeno čast.

Še manj si seveda moremo misliti, da bi bila neporažena Abesinija, zlasti sedaj, ko se je prepričala, da italijanska vojska le ni tako nevarna, kakor se je mislilo, naenkrat pripravljena na tak kompromis, ki bi ji za ceno ustavitve sovražnosti odcepil kar cele pokrajine. Ako pa Abesinci na tak kompromis ne bi pristali, kdo naj jih k temu prisili? Ali naj pošlje Društvo narodov proti Abesiniji vojsko, ki naj jim iztrže tista ozemlja, ki jih Italija zahteva in doseže to, kar ne more doseči Italija z vso svojo vzhodnoafriško vojsko po skoraj eroletnih pripravah? Tudi ako bi torej Italija sprejela kompromis, Abesinija ga gotovo ne bo. Položaj bi spremenila šele dokončna italijanska zmaga nad Abesinci. Smemo to po sedanjem poteku bojev pričakovati?

Naposled pa tudi ne moremo verjeti, da bi naenkrat tako daleč popustila Anglija, ko se je eksponirala z vso svojo težo za svoje cilje in interese na Sredozemlju in v vzhodni Afriki. Angleške prestolne besede, da naj se spor konča čisto tako za Društvo narodov kakor za Italijo in Abesinijo, pomenijo zato le vpludnostne fraze in nič več. Anglija ne bo dovolila Italiji, da bi uresničila svoje

načrte, Italija pa zopet ne bo popustila, dokler k temu ne bo res prisiljena, bodisi po porazih na bojiščih, bodisi po posledicah sankcij. Po vsem tem v sporazum zaenkrat še ne moremo verjeti, pač pa v novo poostreitev sankcij.

Francija in nemška mornarica

PARIZ, 5. decembra. »United Press« objavlja razgovor svojega dopisnika s predsednikom odbora za pomorska vprašanja francoske poslanske zbornice Corodetom, ki je dejal: »Ako Anglija ne poviša tonaže, ampak bo samo zamenjala stare ladje z novimi, tudi Nemčija ne bo smela povišati tonaže svojega bojnega brodogva. V tem primeru tudi Francija ne bi zahtevala povečanja. Ako pa Anglija poveča število svojih bojnih ladij, dobi s tem Nemčija avtomatično pravico, da tudi sama poveča procentualno svoje bojno brodogvo, kar bi prisililo Francijo, da stori isto. Francija smatra podmornice za defenzivno orožje in ne more dovoliti, da bi se njihovo število znižalo. Sicer pa zahteva Francija pariteto z Italijo na Sredozemskem morju, in to zaradi tega, da si zavaruje zvezo s svojimi kolonijami.«

BOJ PROTI POSLEDICAM SANKCIJ.

BEOGRAD, 5. decembra. V Parizu in Londonu je odpotovala posebna delegacija, da se z merodajnimi krogi pogaja o povečanju našega izvoza v Anglijo in Francijo. Pogajanja se bodo vršila na podlagi sankcijskih sklepov, ki določajo medsebojno pomoč zaradi sankcij prizadetih članic Društva narodov.

SUDAN. IZVAJA SANKCIJE.

ŽENEVA, 5. decembra. Angleško zunanje ministrstvo je obvestilo generalno tajništvo Društvo narodov, da se je tudi Sudan priključil izvajanju sankcij proti Italiji. Ta sklep je zelo pomemben, ker je tako onemogočena italijanski vojski v Eritreji vsaka dobava česarkoli iz sosednega Sudana.

ZBIRANJE ZLATA V ITALIJI.

MILAN, 5. decembra. V Milanu so stavili prebivalci oblastvom prostovoljno na razpolago razne zlatnine v skupni teži 500 kg. Odlikovanci so pa izročili 529 zlatih kolajn. Iz Genove pa poročajo, da so nabrali tam 200 kg zlata. Vsi italijanski škofje so darovali svoje zlate križe, verižice, zlata razpela, zlate kipe, posodje itd.

PRSTAN KRALJICE HELENE.

RIM, 5. decembra. Italijanska kraljica je darovala za obrambo domovine svoj poročni prstan.

PODIRANJE MOSTOV.

RIM, 5. decembra. Po vsej Italiji se zbira železo za vojne namene. Podrli in odstranili so že vse železne ograje pred javnimi zgradbami, sedaj pa pridejo na vrsto tudi železni mostovi, ki se zamenjajo z lesenimi.

TOVARNE SE ZAPIRAJO.

RIM, 5. decembra. Mnoge italijanske tovarne so zaradi posledic sankcij morale zelo omejiti delo, mnoge pa bodo delo sploh ustavile. Velike preglavice dela sedaj oblastvom vprašanje, kaj početi z delavci, ki izgube zaslužek in kruh.

OBSEG AMNESTIJE.

BEOGRAD, 5. decembra. Amnestija, ki je bila izdana 1. decembra, se nanaša na okoli 1500 ljudi.

NOVINARSKA FAKULTETA.

RIO DE JANEIRO, 5. decembra. Tu se je slovesno ustanovila na univerzi fakulteta za novinarstvo.

Domači razgledi

Zasedanje našega kmetijskega parlamenta

Občni zbor sreskega kmetijskega odbora za levi breg
Važni sklepi za povzdigo poljedelstva, sadjarstva, vi-
nogradništva, travništva, gozdarstva, živinoreje, reje
prašičev, perutninarstva, čebelarstva in kmetске iz-
obrazbe

Včeraj dopoldne je imel sreski kmetijski odbor za mariborski levi breg svoj letni redni občni zbor. V sejni sobi sreskega načelstva so se zbrali predstavniki skoro vseh kmetijskih odborov podeželskih občin na levem bregu. Zaskrbljenih obrazov, stvarno in brez vsakega besedičenja so razpravljali v vseh vprašanih, ki zadevajo kmetijski stan in sprejeli mnogo važnih sklepov za povzdigo in napredek našega kmetijstva. Iz poteka zborovanja je bilo v splošnem razvidno, da se naš kmet žilavo in hudo bori za svoj obstanek, da išče utehne in pomoči za zboljšanje v samem sebi, to je v napredku kmetijstva. Izkušeni je že in ve: če si sam ne bo, mu drugi ne bo pomagal.

Zborovanje je otvoril in vodil predsednik sreskega kmetijskega odbora g. Al. Šiker. Pozdravil je uvodoma vse navzoče. Ko je prečital tajnik kmetijskega odbora svetnik g. Kuret zapisnik lanske skupščine, je poročal o delovanju odbora v letošnjem letu predsednik gosp. Šiker.

Iz njegovega poročila posnemamo, da si je odbor mnogo prizadeval za napredek in povzdigo kmetijstva. Dajal je našim kmetom pobude in pomoč v žilavem boju z današnjo krizo, ki je mimo nekaterih drugih slojev najhujše zadela prav našega kmeta. Po svojih močeh je odbor pospeševal poljedelstvo, sadjarstvo, vinogradništvo, gozdarstvo, travništvo, pospeševal je rejo živine in prašičev, mnogo je storil proti uimi pri živini, pospeševal je perutninarstvo in čebelarstvo in izdatno podpiral tudi kmetško izobrazbo.

Med drugim je odbor v letošnjem letu prispeval za pospeševanje živinoreje 11 občinam k nakupu 16 bikov in 6 merjascev izdatne zneske. Za premovanje licencovanih bikov je nagradil 55 posestnikov. Podprl je s primernim prispevkom delovanje rodovniške zveze za selekcijo bele govede. Ker je letos pomlad hudo razsajala v nekaterih občinah svinjska kuga in rdečica, je odbor prispeval za pocenitev stroškov pri cepljenju izdatni znesek 11.400 Din. Na ta način je rešil milijone narodnega premoženja. Mimo tega je plačeval na mesto občin lenarškega sodnega okraja živinozdravnika pri Sv. Lenartu in je nosil tudi vse stroške licencovanja bikov.

Za povzdigo poljedelstva je odbor izvedel več koristnih akcij. S pomočjo banske uprave je nabavil skoro štiri vagonce semenskega krompirja različnih sort in ga po znižani ceni nudil našim kme-

tom, da so na ta način izboljšali svoj pridelek. Pomagal je kmetom do cenejšega kemenskega žita. Razdelil je več tisoč stotov doma vzgojene pšenice in ječmena. Nadalje je nudil našim kmetom pomoč v denarju pri nabavi raznega kmetijskega orodja in strojev, kakor tudi pri nakupu raznih pripomočkov za uničevanje škodljivcev na polju, travniku, v sadonosniku in vinogradu. Travništvo je odbor pospeševal s tem, da je dajal podpore za nakup travniških semen in umetnih gnojil v svrhu naprave umetnih travnikov. Za uničevanje rjavega hrošča je razdelil šolam nad 1000 Din nagrad.

Posebno skrb je posvečal sadjarstvu, saj je mariborski levi breg v tem pogledu vodilni in na prvem mestu med vsemi okraji v Sloveniji. Odbor je razdelil mnogo sadnih drevesc najboljših sort sadnega izbora, prispeval je k nakupu škropilnic in razdelil po znižani ceni raznim kmetijskim podružnicam večje količine arborina, žvepla, uranina, zelenila in afidona. Mimo tega pa se bavi odbor tudi z načrtom, kako bi omogočil škropljenje vsem sadjarjem. Med vinogradnike je odbor razdelil na tisoče cepčenk in večjo količino cepilnih gumijevih trakov ter s tem pospešil precepitev šmarnice. Tudi je nadaljeval akcijo za poskusno vzgojo ramiznih sort grozdja. Gozdarstvo je odbor pospeševal na ta način, da je po znižani ceni in brezplačno razdelil ogromno število gozdnih sadik iz lastne drevesnice v Zamarkovi.

V pripravi, da je samo v napredku rešitev, je odbor izdatno podpiral kmetško izobrazbo. Podelil je mnogim učencem kmetijskih in njim sorodnih šol študentske, izdatno pa je podprl tudi razne tečaje.

Poročilu predsednika g. Šikerja je sledila razprava o obračunu za letošnje in proračunu za novo poslovno leto. Tajnik g. Kuret je poročal da so znašali letošnji dohodki odbora 150.392 Din, izdatki pa 122.049 Din. V novem proračunu so predvideni dohodki odbora na 134.441 in prav toliko tudi izdatki. Pri proračunski razpravi se je razvila stvarna in dolgotrajna debata, v katero so posegli narodni poslanec g. Janžekovič, referenta gg. Škofič in Zupanc, kmetijski referent g. Kuret in drugi. Pri raznoterostih pa je bilo sklenjeno, da bo imel glavni kmetijski odbor prihodnje leto dve seji, dočim bo vse posle opravljali dosedani ožji odbor s predsednikom g. Šikerjem na čelu.

Gospodarska življenje

Naše nacionalne terjatve

Hudo prizadeti vlagatelji bivše poštne hranilnice ne-
strpno čakajo rešitve vprašanja izplačila svojih vlog. —
Po današnjem kurzu je zamrznjenih okrog 192 milijonov
dinarjev

Po naših bankah in hranilnicah ležijo zamrznjeni težki milijoni. Zaščita, ki so se je poslužili naši denarni zavodi v današnji denarni krizi, je naravnost gospodarsko uničila veliko število predvsem malih vlagateljev, ki so že napravili križ čez svoje vloge, čez svoje težko prislužene prihranke. Podobna nesreča pa je zadela tudi vlagatelje bivše dunajske poštne hranilnice, ki si na vso moč in na vse načine prizadevajo, da bi rešili vsaj del svojih vlog, svojih prav tako krvavo prisluženih prihrankov.

Kakor v našo poštno hranilnico, so imeli ljudje zaupanje tudi v bivšo avstrijsko poštno hranilnico, ki je imela svoj se dež na Dunaju. Številni naši mali vlagatelji so dunajski poštne hranilnici zaupali svoje hranilne vloge, naši trgovci, obrtniki in drugi pa so imeli pri njej svoje čekovne račune. V smislu rimske

konvencije od 6. aprila 1922 in dopolnilnega sporazuma od 23. februarja 1925, je bila izvršena razdelitev ostalih aktiv bivše avstrijske poštne hranilnice na Dunaju med države naslednice sorazmerno vsoti terjatev njihovih današnjih prebivalcev, nekdanjih vlagateljev hranilnih in čekovnih računov pri omenjeni bivši avstrijski poštne hranilnici. Da bi se zbrali potrebni podatki o vsoti teh terjatev, so vsi zainteresenti v naši državi prijavili svoje terjatve proti dunajski poštne hranilnici. Po teh prijavah so izračunali, da znašajo terjatve v 15.120 hranilnih knjižicah 13.255.100 kron, na 2843 čekovnih računih pa 27.283.613 kron — skupno torej nekaj nad 40 milijonov kron.

Če preračunamo približno vsoto terjatev vlog in čekovnih računov naših ljudi pri dunajski poštne hranilnici v zne-

sku 40 milijonov kron, upoštevajoč pariteto avstrijskih kron koncem leta 1918, ki je znašala 31 švicarskih frankov za sto kron, vidimo, da je znašala prava vrednost navedenih terjatev koncem leta 1918. okrog 12.400.000 švicarskih frankov, ali po današnjem fiktivnem kurzu nad 192 milijonov dinarjev.

Ko so bili torej zbrani potrebni podatki o terjativah naših vlagateljev pri bivši dunajski poštne hranilnici, je bil s tem ugotovljen blok naših nacionalnih terjatev, proti kateremu pa je bil določen s konvencijo blok kritja. Poštne hranilnice na Dunaju je namreč cedirala naši državi svoje zahteve proti naši poštne upravi iz medsebojnega prometa po našem osvobojenju. Skupno je torej naša država dobila za kritje terjatev iz naslova hranilnih vlog in čekovnih računov, ki tvorijo takozvani nacionalni blok, za njegovo kritje 11 milijonov dinarjev.

To dejstvo je vzbudilo med prizadetimi vlagatelji in imetniki čekovnih računov bivše dunajske poštne hranilnice veliko nevoljo. Naša poštne hranilnice je namreč že lani v juniju vložila predlog finančnemu ministru, naj bi se zadeva terjatev iz naslova nacionalnega bloka čimprej rešila in likvidirala. Še večjo nevoljo in nezadovoljstvo pa je povzročila med vlagatelji ugotovitev, da je naša država ta denar prejela že sredi leta 1929 in da še do danes ni niti načela tega vprašanja, ki je prav tako pereč, kakor nešteto drugih problemov. S tem so prizadeti v pretežni večini socialno in gospodarsko naši najšibkejši ljudje, ki so vlagali v bivšo poštne hranilnico svoje skromne prihranke. Hudo prizadeti in nekateri popolnoma uničeni so nižji državni nastavljenici in upokojenici, ki žive danes v najtežjih razmerah.

Naj še omenimo, da so druge države naslednice že davno rešile to vprašanje in izplačale vse terjatve nacionalnega bloka, in sicer na ta način, da so izplačale vlagateljem in imetnikom čekovnih računov bivše dunajske poštne hranilnice njihove terjatve malo da ne v zlati valuti, ali pa jim vsaj večje zneske začasno akontirale.

Ruške novice

Proslava 1. decembra v Rušah

Letos je bil v Rušah proslavljen državni praznik z vsem sijajem in veličastvom. Že na predvečer so bile vse hiše okrašene z državnimi zastavami. Ko je legel na vas mrak, so se na vseh oknih prižgale sveče. Posebno okusno so bile razsvetljene nekatere hiše, ki so imele okna okrašena z državnimi zastavicami in lampioni. Točno ob 19. uri se je pred gasilskim domom formiral spreved, pri katerem so sodelovali: gasilci z godbo na čelu, šolska mladina in člani in članice Sokola. Spreved se je zaključil pred Sokolskim domom, kjer je starosta Sokola br. Krejči z lepim nagovorom odkril novi napis na Sokolskem domu, ki je posvečen spominu na pokojnega Višeskega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Udeleženci so na to napolnilo prostrano dvorano v Sokolskem domu, kjer se je vršila svečana akademija. Pred začetkom je br. Pivko predaval o sokolski ideji, zakar je bil nagrajen s spontanim aplavzom. Nastopile so vse vrste Sokola, ki so tekmovalle med seboj, katera bo boljše podala svojo točko. Višek sporreda je tvoril nastop članic, ki je bil tudi za najbolj razvijeno oko pravo presečenjenje. Splošna želja vseh navzočih je bila, da bi kaj takega še večkrat videli na Sokolskem odru. Vsa hvala za lep uspeh gre predvsem br. Zeju in s. Koruzovi, kakor tudi vsem voditeljem in voditeljicam posameznih odsekov, ki so se trudili, da so članstvo izvežbali do te višine.

V nedeljo zjutraj se je vršila v domači cerkvi svečana služba božja, po maši pa proslava v Sokolskem domu. Br. Krejči je v svojem lepo zasnovanem govoru poudaril pomen praznika 1. decembra ter prečital poslanico saveza. Br. Teržan je v lepem predavanju predočil zgodovino ilirskega pokreta, delo guslarjev med narodom in številnih žrtev, da smo prišli do skupne domovine. Br. Zej je govoril deci o pomenu Sokolskega znaka, katerega je danes prejela. Sledila je

skupna zaobljuba vseh navzočih članov in članic, da bodo vedno stali trdno v vrstah Sokola, kot pravi nesebični borci za lepše dneve domovine.

Vse letošnje proslave so se vršile v znamenju bratstva in medsebojne ljubezni, ki v zadnjem času družijo vse pravde Sokole. Članstvo se zaveda, da so voditelji, posebno br. starosta Krejči in poslevoedeči podstarosta br. Teržan, nosilci ideje demokratičnosti in nesebičnega bratstva. Le na tej pravi Sokolski podlagi bo Sokol v Rušah uspeval in se širil. K.

Ptujske novice

Smrtna kosa. Na Bregu pri Ptujju je umrl trgovec in posestnik Josip Zorko v starosti 61 let. N. v m. p.

Mojstrska izpitna predavanja v Ptujju. V ponedeljek 9. tm. se začnejo mojstrska izpitna predavanja v Ptujju, ki jih priredi obrtnopospeševalna poslovavnica Zbornice za TOI. Predavanja bodo trajala domnevno 8—9 dni in bodo obsegala vso snov, katera se izprašuje pri mojstrskih in deloma tudi pri pomočniških izpitih, kakor aritmetiko, geometrijo, kalkulacijo, mere in uteži, spise, knjigovodstvo, izven tega pa najvažnejša določila iz državnoznanstva, obrtne zakonodaje, davčnih predpisov, zakona o delavskem zavarovanju in socialni zaščiti.

Falziifikati 20 dinarskih kovancev. V Ptujju so se pojavili falziifikati 20 dinarskih kovancev, ki so enega iz istega izvora. Falziifikati so sicer dobro izdelani, vendar se razlikujejo od pravih po temnejši barvi. Policija je tri take kovance zapolnila. V zvezi z razpečavanjem teh falziifikatov je policija aretirala 25 letno T. H., posestniško hči iz Spuhlja. Aretirano dekle so izročili ptujskemu okrajnemu sodišču.

Težke telesne poškodbe. Viničar Jakob Drevenšek iz Gorce pri Podlehniku se je mudil v sosedni vasi po opravilih. Ko se je vračal v noči na svoj dom, so ga napadli neznanj moški in ga prematili, da je dobil težke poškodbe na glavi; zlomljeno ima tudi desno roko. — Ista usoda je dohitela tudi 33letnega Alojzija Šerigo iz Terbegovcev pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah. Na javni cesti so ga napadli neznanj moški, pri čemur ga je eden od teh zabodel z nožem v levo stran prsi in mu rani tudi pljuča; razen tega ima zlomljeno levo roko. Oba težko ranjena so prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Prekmurske novice

Tragična smrt pod hrastom

V gozdovih pri Orlovščah v Prekmurjski Krajini so delavci sekali in podirali drevesa. Med njimi je bil zaposlen tudi 17 letni delavec Martin Raduha iz Gaberja. Z drugimi vred je sekal hrast, ki je posekan tako nesrečno zgrmel na tla, da je z vejevjem pokopal pod seboj nesrečnega Raduha, ki je s presunljivim krikom obležal pod hrastom s strtim prsnim košem ter prebto glavo. Tovariši so mu takoj priskočili na pomoč. Toda predno so ga pripeljali v bolnišnico, je revež podlegel smrtonosnim poškodbam in je izdihnil. Njegova tragična smrt je zbudila občutek sočutja.

Sokolske veste

Tečaj za smuške sodnike priredi meddruštveni odbor mariborskih sokolskih društev od 9. do 14. decembra t. l. Tečaj bo vsak dan od 19. do 21. ure v župni sobi v Narodnem domu. Tečaj je namenjen predvsem onim, ki nameravajo napraviti 22. decembra t. l. smučarski sodniški izpit. Prijavijo se pa lahko tudi tekmovalci; tudi tem je potrebno natančno poznavanje tekmovalnega reda. Kdor namerava obiskati tečaj naj se prijavi pri svojem društvu. Prijave morajo dospeti do nedelje, dne 8. tm. v župno pisarno. — Načelnik.

Navodilo...

Pacient: In mi bodo ta zdravila gotovo pomagala?
Zdravnik: Samo če se boste držali navodila.
Pacient: Kakšnega navodila?
Zdravnik: Da mora biti steklenica vedno dobro zaprta.

Mariborske in okoliške novice

Za ubožce in sirote

V mestni posvetovalnici je imel sinoči mariborski mestni svet svojo sejo. Seji je predsedoval župan g. dr. J. u. v. n. Dnevni red se je bil precej obširen. Ubožni svet je obravnaval mnogo prošelj mestnih revežev, ki so prosili pomoči in podpore. Dvajsetim prošnjam ubožni svet ni ugodil, dočim je 95 prošnikov v skupnem letnem finančnem efektu okroglo 170.000 Din podelil pomoč in podporo. Redno ubožno podporo v znesku od 50 do 200 Din na mesec je podelil 30 revežem, 22 sromakom je zvišal redno podporo od 50 na 80 oziroma na 100 Din, 19 sirotam je podelil vzgojino in rejnino v znesku po 50 do 200 Din na mesec, 16 sromakov je sprejel v mestno oskrbnišnico, 4 mlade sirote pa v mestni mladinski dom. Tudi je priznal ubožni svet 4 osebam nabavne prispevke.

Kakor prejšnja leta, je sklenil ubožni svet tudi za letošnji Božič prirediti božičnico v mestni oskrbnišnici, v mladinskem domu ter obdarovati hiralce v hiralnicah v Ptuj in Muretincih. Nadalje je z zadovoljstvom sprejel poročilo o izvršenem pregledu na deželi v reji se nahajajočih ubogih otrok. Končno je mestni ubožni svet razpravljal še v kompetenci podeljevanja podpor, ki mu jo opreka banska uprava z motivacijo, da ubožni svet po novem zakonu o mestih ni pristojni organ za podeljevanje podpor. Odslej bo vse sklepe ubožnega sveta odobrili tudi mestni svet, s čemer bo zadovoljelo banski upravi in novemu zakonu o mestih.

V kemaj pol metra globoki Pesnici utonili

Ko se je ob 8. zjutraj vračal posestnik Karel Škof iz Rošpoha ob Pesnici proti domu, je opazil v Pesnici negibno truplo neznanca, ki je ležal v jedva pol meter globoki vodi. Stopil je do vode ter izvlekel neznanca, ki pa je bil mrtev. Takoj je poklical ljudi, ki so v mrtvem utopljenca spoznali 53letnega organista in cerkovnika pri Spodnji Sv. Kungoti Filipa Seljaka. Prejšnji večer je še bil pri avtobusni postaji, kamor je spremljal neko žensko iz Maribora. Po odhodu avtobusa se je podal v gostilno Franca Purkharta, kjer je ostal do približno 8. ure zvečer. Vračal se je proti domu po skrajšani poti čez Pesnico, preko katere vodi brv posestnika Temerla. Očividno je Seljak na omenjeni brvi spodrsnil in strmoglavil v Pesnico, kjer je obležal, ne da bi si mogel pomagati iz vode, ki je zlasti pri omenjeni brvi prav nizka. Njegovo truplo so pripeljali v mrtvašnico pri Spodnji Sv. Kungoti.

Odlikovanja. V zvezi s praznikom zedinjenja so bili odlikovani v sodni stroki med drugim: predsednik okrožnega sodišča v Mariboru dr. Fran Žihar z redom Jugoslovanske krone 3. stopnje, višji državni tožilec dr. Matko Zorjan z redom Jugoslovanske krone 4. stopnje. Z istim redom so bili odlikovani Fran Gorenc, starešina sreskega sodišča v Gornji Radgonji, dr. Matija Lovrenčič, starešina sreskega sodišča v Mariboru, dr. Janko Kolar, starešina sreskega sodišča v Ormožu, dr. Slavko Šumenjak, starešina sreskega sodišča v Murski Soboti, dr. Alež Poznik, starešina sreskega sodišča v Ptuj, dr. Ožbold Ilvnik, starešina sreskega sodišča pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Čestitamo!

Iz sodne službe. K okrožnemu sodišču v Mariboru sta premeščena sodniška pripravnik okrožnega sodišča v Ljubljani dr. Fran Omladič in Dušan Jaklič, nadalje pride v Maribor Anton Zupan, dosejda sodni pripravnik okrožnega sodišča v Novem mestu. Iz Maribora so premeščeni k okrožnemu sodišču v Ljubljano sodni pripravnik Leopold Vilder, Ciril Mikuš in Stanko Hribar.

Napredoval je v višjo skupino Vladimir Knez, višji tehnični pristav pri tukajšnjem sreskem načelstvu.

Iz davčne službe. Za starešino glavnega oddelka finančne kontrole v Ljubljani je imenovan Rudolf Uranič, poverje-

nik finančne kontrole v Mariboru. H glavnemu oddelku tukajšnje finančne kontrole je premeščen Ferdinand Troh, podpoverjenik finančne kontrole v Ljubljani.

Bog daj srečo! V zadnjem času so se poročili: artilerijski kapetan II. kl., Vilko Ogorelec, sin upokojenega nadučitelja in zaslužnega nacionalnega ter združnega delavca Antona Ogorelca, in gospodična Danica Petovarjeva, hči bivšega narodnega poslanca ter odličnega nacionalnega delavca Lovra Petovarja, Franc Mihelak in Marija Fideršek. Jarež Križman in Valerija Landeršek.

Življenje in smrt v Mariboru. V preteklem mesecu je prišlo v življenje 115 novih mariborskih meščanov in sicer 59 moških in 56 žensk. Smrtnih slučajev je bilo 46 in sicer je umrlo 27 moških in 19 žensk. Poročilo se je 46 parčkov.

Ne Vojko, ampak Bojko. V zvezi z našim ponedeljkovim poročilom o razvitu prapora Pomladka Jadranske straže na tukajšnji Trgovski akademiji, dodajamo, da je ob tej priliki govoril krasen spominski govor zavodov gojenec Bojko Perhavec (ne Vojko Perhavec!).

Krasen uspeh Zagreškega kvarteta.

Včeraj zvečer je bil v tukajšnjem Narodnem gledališču koncert slovitega zagreškega kvarteta, ki je izvajal Jarnovičevo skladbo »Kvartetino«, Gotovčev »Poziv«, Schubertovo »Smrt in deklica«, Haydnov »Kvartet op. 33. št. 3« ter Dvořakov »Kvartet op. 96«. Navzoči so iskreno in toplo sprejeli mojstrsko izvajanje članov kvarteta profesorjev Miranova, Grafa, Aranyja in Fabbra. Navdušenje občinstva ob njihovem koncertu, o katerem bo naš list obširneje poročal v eni prihodnjih števil, je bilo toliko, da so morali ob zaključku dodati še prelepo Magdaleničevo »Sljepička«. Le žal, da ni bilo gledališče tako zasedeno kakor bi bil zaslužil odlični sloves zagreških kvartetnikov, ki sodeč po včerajšnjem koncertu v ničemur ne zaostajajo za slovitim praškim kvartetom.

Vse živo je bilo v Gosposki ulici včeraj zvečer. V neprodirni množici so poslušali ljudje krasno proizvajanje harmonikarskega koncerta naših malih harmonikarjev od tukajšnje »Harmonije« in sicer pred radijskim aparatom, ki ga je ob prenosu praškega radia postavila tukajšnja tvrdka Meinel in Herold v veži poslopja v Gosposki ulici 20.

Nezaželjeno praznovanje. Tukajšnja »Delavska politika« z dne 4. t. m. piše: »40 dni bodo morali praznovati progovni delavci na koroški progi v času od 1. decembra do 1. aprila meseca. S to odredbo je bil zopet prizadejan hud udarec baš najrevnejšim uslužbencem na železnici. Ko so prišli zaupniki progovnih delavcev k nekemu prvaku JRZ, jim je baše dejal, da je sicer pripravljen intervenirati, toda najprej mu morajo prinesiti vsaj 6 podpisov, da bodo pristopili k JRZ. Komentar menda ni potreben.«

Od tatvine k obhajalu. »Jutro« poroča o sledečem zanimivem slučaju: »Naši vrli orožniki so kmalu izsledili zlikovca, ki je izvršil tatvino v guštanjskem župnišču, kar je »Jutro« že poročalo. Sum, da je tat domačin, se je izkazal za pravilen. V župnišču sta bila med mašo, ko je bila izvršena tatvina, huda psa, ki bi vsakega tujca popadla. Orožniki so osumljenca — 19 letnega cerkvenikovega sina aretirali. — Sum je zgostil dejstvo, da so mladeniča, ki je dnevno opravljal razna dela v župnišču, opazili, kako je med pridigo odšel s kora za cerkvijo proti poslopju in pozneje k sv. obhajilu. Sam je z vso vneto govornico okoli o tatvini in trdil, da naši orožniki še ne bodo izsledili tatu. Ob aretaciji je še sam g. župnik bil prepričan o njegovi nedolžnosti. Dejstvo, da je razpolagal z večjo vsoto denarja, saj je dal članom Prosvetnega društva za vino, dekletom pa je nosil slaščice in darila, so izbile sodu dno in mladenič je tatvino priznal. Omenimo naj samo, da je bil vnet član odseka katoliških fantov in da je kot tak zelo rad grdil mladeniče druge barve.«

Letošnja pomožna akcija. Včeraj je bila v mestni posvetovalnici seja širšega odbora Pomožne akcije, na kateri je poročal mestni predsednik dr. Juvan, da

se je doslej odzvalo za Pomožno akcijo 94 oseb z denarnimi zneski, 8 oseb pa z naturalijami. Iz sredstev Pomožne akcije se bo dovršil zbiralni kanal v Jadranski ulici, se bo napravil kanal v Tvorčniški ulici, se bo preuredil Tomšičev drevored ter se bo kidal sneg. Na omenjeni seji se je sklenilo, da se za primer hudega mraza tudi letos otvori ogrevalnica v Ljudski kuhinji, kjer bodo brezposelni lahko dvakrat dobili čaj s kruhom. Izkaznice za ogrevalnico se bodo izročale le tistim brezposelnim, ki nimajo lastnega družinskega življenja ali primernih toplih prostorov. Tudi se je na tej seji izvolil ožji odbor mariborske Pomožne akcije.

Na Meštovičev razstavo v Gradcu, pelje udobni Putnikov avtokar v nedeljo 8. tm. Odhod ob pol 8. izpred Orla. Vozna cena z vizumom Din 75.—. Prijava do jutri ob 12. uri pri Putniku, telefon 21-22.

Trafikanti! V nedeljo 8. tm. ob 15. uri se vrši v prostorih hotela »Zamorc« redni letni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Vsi trafikanti vabljani. Odbor.

Davkoplačevalci se ponovno opozarjajo na razglas, ki je že bil svoječasno v listih objavljen, zadevajoč uredbo o izrednem delnem odpisu davčnega dolga koncem leta 1932. Po tej uredbi se davčni zaostarki koncem leta 1932. poravnajo z velikim popustom do konec februarja l. 1936. Posebno se pa davkoplačevalci opozarjajo na to, da se rok za ugodnostno odplačilo davčnih zastankov ne bo podaljšal in da ni govora o kakem poznejšem odpisu ali znižanju teh davčnih zaostankov. Potrebna podrobna pojasnila dobijo davkoplačevalci pri pristojni davčni upravi.

Na Pohorje! V soboto bodo pohiteli Mariborčani na Pohorje, ki je zopet ovito z belo odejo. Pa ne samo sneg, marveč tudi marsikatera presenečenja vabijo ljubitelje belih planin na Pohorje. Tako bo v soboto zvečer priljubljena oskrbnica Mariborske kočje gospa Mara obhajala svoj god in hkrati rojstni dan. Za ta dvojni jubilej pripravlja gospa Mara svojim znancem prijetna iznenadenja. Zato v soboto na Pohorje!

Sv. Miklavž pride! Mamice! kot v pravljici iz zlatih oblakov se bo pojavil v petek 6. decembra ob 18. uri Sv. Miklavž s svojim bogatim spremstvom v veliki dvorani Narodnega doma. V pravilno razpoloženje bo otroke uvedla članica Narodnega gledališča Elvira Kraljeva s svojo uvodno bajko o Sv. Miklavžu. Darila se bodo sprejemala v društveni pisarni v Narodnem domu v I. nadstropju levo in sicer: v četrtek 5. decembra zjutraj od 9 do 12. ure in zvečer od 16. do 19. ure. V petek 6. decembra zjutraj od 9. do 12. ure in popoldne od 14. do 16. ure. Darilo naj ima točen in čitljiv naslov. Prosimo, držite se določenih ur!

Miklavžev večer priredi društvo »Nanos« v soboto 7. tm. pri Grmeku v Studencih ob 20. uri. Vabljani vsi prijatelji prijetne zabave. Darila se sprejemajo v društvenih prostorih do sobote 19. ure (v Gradu).

Drevi ob 21. uri v graskem baru Miklavžev večer ISSK Maribora. Vabljani člani in prijatelji kluba.

Gasilska četa Pobrežje vabi vse prijatelje na Miklavžev večer, ki bo v soboto, ob 19. uri v gostilni Balon.

Kakor vsako leto, tako bo tudi danes najzabavnejši Miklavžev večer v Veliki kavarni.

Nočno lekarniško službo imata danes v četrtek Savostova in Minaškova lekarna, jutri v petek pa Albaneževa in Königova.

Sin . . . K tozadevni notici pod tem naslovom v ponedeljski številki od 2. t. m. na pojasnilo pripominjamo, da se je 52-letni natak Ivan Radi po nesrečnem naključju poškodoval s steklenico po glavi. Ni pa poškodba posledica sinovega napada.

Krvavo godovanje. Snoči je obhajala v Poljčanah Barbka svoj god. Med povabljenosti je bil tudi 29letni posestniški sin Konrad Strmšek iz Poljčan. Plesali so pozno v noč. Seveda je hotel vsak plesati tudi s slavljeno, zlasti pa Strmšek. To pa ni bilo všeč Barbkinemu zaročencu, ki je okoli polnoči z odprtim rožem navalil na Konrada in ga zabodel dvakrat v roko in enkrat v hrbet, da mu je ranil pljuča. Težko ranjenega Strmška so ne-

GRAJSKI KINO Telefon 22-19

Danes, četrtek ob 16. uri veliki otroški spored z Miklavževim nastopom in obdarovanjem malih obiskovalcev. Danes od pol 7. ure dalje veliki cirkuški film

„Variete“

V glavni vlogi Hans Albers. Pride »Liselott«, Magda Schneider.

Conjeni obiskovalci se opozarjajo na veliki Miklavžev spored, ki bo v Grajskem kinu v četrtek 5. in petek 6. decembra ob 16. (4.) uri. Izbran Miklavžev spored z Miklavževim nastopom, kakor tudi obdarovanjem obiskovalcev. Da je dana možnost vsakemu, se vrši ta spored po znižanih cenah.

Kino Union. Danes film ljubavnega čara in prekrasnega petja prvi film z najboljšim tenorjem sedanjosti Benjaminom Gigli in Magdo Schneider »Ne pozabi me!« Od danes dnevno ob 14. uri še poseben film za mladino in otroke. »Janko in Metka« in Micky-miška-film, po znižanih cenah.

Narodna gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 5. decembra: Zaprt.

Petek, 6. decembra: Zaprt.

Sobota, 7. decembra ob 20. uri: »Plesni večer Mercedes Goritz-Paveličeva«. Red B.

Nedelja, 8. decembra ob 15. uri »Poljska kri«. Znižane cene. — Ob 20. uri »Malomeščani«. Premijera.

Mercedes Goritz-Paveličeva, znana za grebška plesna umetnica z markantno osebnostjo, ki si je sedaj utrdila svoj sloves še z zelo uspešno turnejo po Romuniji, se predstavi mariborskemu občinstvu z lastnim plesnim večerom v soboto 7. tm. Večer, ki ga odlikuje skrbno izbran in odlični spored, bo za red B. Veljajo dramske cene.

mudoma prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer so ga operirali.

Ponarejeni kovanci. Včeraj dopoldne je dobila neka branjevka na Glavnem trgu 20 dinarski kovanec, ki je bil zelo dobro ponarejen. Istega dopoldne je prejel ponarejen kovanec tudi trgovec na Aleksandrovi cesti, ki mu je neka kmetica plačala blago s ponarejenim 50 dinarskim kovancem. Oba falzifikata je zaplenila tukajšnja policija.

Konjske odeje tudi kradejo. Včeraj je nekdo ukradel vrtnarju Dimitriju Veličkovi iz Varaždina iz konjskega hleva na Vodnikovem trgu dve 300 dinarjev vredni konjski odeji.

Pojavila so se znamenja, ki obetajo reformo naše radiofonije. V Jugoslavijo so prispeli zastopniki Philipsovega koncerta, da se dogovore z ministrstvom pošt za zgraditev nove velepostaje. O vsem tem in o perečih vprašanih naše radiofonije poroča nova številka bogato ilustrirane revije za radio, gledališče, film in modo »Naš val«. V novi številki se nadaljuje izredno zanimiv ruski roman iz dobe državljanske vojne v srednji Aziji »Edenštirideseti«, nadaljuje se Goldonjeva klasična komedija »Krečmarica Mirandolina« in roman v slikah o življenju živali v šumah Visoke Sierre »Sequoia«. Duhovita črtica »Smisel stare pravljice«, bogata modera priloga in križanka zaključujejo redakcijski del lista, ki prinaša poleg filmskih slik še bogato aktualno slikanico in reprodukcije del iz razstave kiparja Franceta Gorčeta. Posebna 32 stranska priloga prinaša valovno dolžino oddajnih postaj, ABC radijskih poslušalcev in točne sporede vseh evropskih oddajnih postaj. Po zgledu velikih mednarodnih revij prinaša »Naš val« tudi dnevno razdelitev po urah in v posebnih stolpcih še izvlečke najzanimivejših točk dnevnih sporedov.

V dobi sankcij.

Pepe (svojemu vsemu pobitemu prijatelju Tonetu, ki ga sreča na cesti): Kako pa izgledaš? Kaj se ti je zgodilo?

Tone: Moja žena je prekoračila gospodinjinski proračun, moral sem se zaradi tega poslužiti omejevalnih sankcij, ona mi je pa odgovorila z vojaškimi represalijami.

